

Prima instanță: Judecătoria Orhei – S. Lazari

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

Î N C H E I E R E

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Furman Ana prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcu Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Furman Ana împotriva Consiliului raional Orhei privind încasarea prejudiciului material, rezultat în urma confiscării nelegitime a averii victimelor supuse represiunii politice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Furman Ana și menținută hotărârea Judecătoria Orhei din 11 mai 2016,

c o n s t a t ă

La 28 ianuarie 2015, Furman Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Orhei privind încasarea prejudiciului material, rezultat în urma confiscării nelegitime a averii victimelor supuse represiunii politice.

În motivarea cererii a indicat că, în anul 1941 împreună cu părinții Nisemlat Zaharii Niselevici și Nisemlat Hana au fost deportați în Siberia, regiunea Omsc, Rusia.

Afirmă că, în legătură cu deportarea și exilarea din localitatea natală or. Orhei, toată averea familiei a fost confiscată, și anume, casă-magazin, casă nefinisată cu două nivele, sarai pentru cai, totodată a fost confiscată și averea mobilă, pe care reclamanta o apreciază la suma de 100 000 lei, fiind formată din pian, mașină de cusut „Zingher”, cal, căruță, covoare, mobilă.

Relevă că, la 13 august 2003, Procuratura Generală a RM a eliberat certificatul nr.12 (13-1089) 90, prin care reclamanta a aflat că, părinții acesteia și ea au fost reabilitați.

Reclamanta în calitate de moștenitor ai părinților săi a înaintat către Consiliul raional Orhei, Comisia specială cerere pentru a fi despăgubită pentru averea confiscată, însă a primit răspunsul nr.8 din 21 aprilie 2008 prin care i s-a propus să se adreseze în instanța de judecată.

Solicită Furman Ana, încasarea de la Consiliul raional Orhei a prejudiciului pentru confiscarea averii imobiliare în sumă de 1 011 953 lei și pentru averea mobilă în cuantum de 100 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 11 mai 2016, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Furman Ana.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Furman Ana, prin intermediul reprezentantului avocatul Marcu Victor, la 30 mai 2016 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Orhei din 11 mai 2016, solicitând admiterea acestuia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, s-a respins apelul declarat de Furman Ana și s-a menținut hotărârea Judecătorei Orhei din 11 mai 2016.

Reclamanta Furman Ana, prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcu Victor, la 27 ianuarie 2016 a declarat recurs împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, ulterior, la 07 februarie 2017 a depus recurs suplimentar, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le ilegale și care urmează a fi casate în temeiul art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (4) CPC și anume, pentru încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material și procedural.

Indică că, a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară, ce se atestă prin cererea înaintată către Consiliul raional Orhei, Comisia specială pentru a fi despăgubită pentru averea confiscată, însă prin răspunsul nr.8 din 21 aprilie 2008 i s-a propus să se adreseze în instanța de judecată .

Susține că, instanța de judecată a trecut cu vederea faptul că art. 12¹ al Legii Parlamentului RM nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice cu modificări din 29.06.2006 nr. 186-XVI adoptat de Parlamentul RM prevede că, Comisia identifică bunurile ce urmează a fi restituite și determină valoarea acestora în baza documentelor ce atestă confiscarea, respectiv în opinia recurente, nu ține de obligațiile dânzei să identifice și să evalueze bunurile.

Astfel, consideră că, respingerea acțiunii de către instanța de judecată a dus la imposibilitatea absolută de a valorifica dreptul de proprietate, ceea ce constituie o încălcare la respectarea proprietății și astfel au fost încălcate prevederile art. 1 Protocolul și art. 6 paragraful 1 CEDO.

La fel consideră că, de către instanța de fond și cea de apel, nu s-a examinat cererea de chemare în judecată sub toate aspectele, nu sa-u soluționat toate argumentele invocate în cererea de apel, și anume nu s-au expus asupra argumentelor

invocate în cerere cu referire la omiterea termenului de depunere a cererii de chemare în judecată.

La 29 martie 2017, Consiliul raional Orhei a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului depus de către Furman Ana, ca fiind inadmisibil (f.d. 186-187).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 07 decembrie 2016 (f.d. 164-168), expediată părților de către Curtea de Apel Chișinău la 15 decembrie 2016 (f.d. 169), însă confirmarea privind recepționarea deciziei contestate de către Furman Ana, la materialele dosarului lipsește.

Astfel, recursul depus la 27 ianuarie 2016 de către Furman Ana prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcu Victor, se consideră depus în termen (f.d. 171-174).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Furman Ana prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcu Victor urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Furman Ana prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcu Victor este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de Furman Ana prin intermediul reprezentantului avocatul Marcu Victor în cererea de recurs, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel, ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Furman Ana prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcu Victor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de către Furman Ana prin intermediul reprezentantului, avocatul Marcu Victor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari